

การพัฒนาพฤติกรรมการสอนภาษาไทยของ ครูผู้สอน โดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม: กรณีศึกษาโรงเรียนมารีวิทย์*

The Development of Thai Language
Teaching Behavior of Teacher According to
Constructivism Theory: a Case Study of
Maryvit School, Chon Buri

ศิริหา โปยประโคน**

สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์***, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนาครูผู้สอนภาษาไทยที่ใช้เทคนิคการสอนตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม กรณีศึกษาโรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี โดยใช้รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Designs) ทำการทดสอบก่อน-หลังการทดลอง โดยมีกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มทดลองได้รับการพัฒนาการสอน

* วิทยานิพนธ์การศึกษาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

** นิสิตหลักสูตรการศึกษาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศูนย์นวัตกรรมบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาษาไทยโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมและการนิเทศแบบคลินิก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายจากครูในโรงเรียน เครื่องมือวิจัย 1) โรงเรียนมารีวิทยุ พัทยา จำนวน 15 คน เป็นกลุ่มทดลอง 2) โรงเรียนมารีวิทยุ สัตหีบ จำนวน 15 คน เป็นกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัดความรู้ จำนวน 2 ชุด แบบวัดเจตคติ จำนวน 1 ชุด และแบบวัดพฤติกรรมการสอน 1 ชุด มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.64, 0.62, 0.86 และ 0.90 ตามลำดับ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วงระหว่าง 0.20-1.00 ค่าความยากของแบบวัดความรู้ชุดที่ 1 อยู่ระหว่าง 0.23-0.63 ชุดที่ 2 อยู่ระหว่าง 0.40-0.83 ผลการหาสัมประสิทธิ์ของตัวดวงทั้งชุดที่ 1 และชุดที่ 2 ทุกข้อคำตอบมีค่า 0.05 ขึ้นไป สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าไค-สแควร์ ค่าดัชนีบอกความกลมกลืน และค่าดัชนีบอกความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว

ผลการวิจัย พบว่า

1. ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยระหว่างตัวแปรพยากรณ์กลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นตัวแปรหุ่น (Dummy variable) กับตัวแปรตามทดสอบหลัง พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมีค่าเท่ากับ 0.552 ซึ่งมีสถิติทดสอบ t-test เท่ากับ 8.34 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งทำให้สรุปได้ว่าค่าเฉลี่ยผลการพัฒนาพฤติกรรมการสอนของกลุ่มทดลองสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม

2. ค่าสถิติทดสอบ t-test มีค่าเท่ากับ -.063 และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงสรุปว่า ความรู้ เจตคติ และการพัฒนาพฤติกรรมการสอนไม่มีผลต่อความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมหลังการพัฒนาพฤติกรรมการสอน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ผลการทดสอบความแตกต่าง ค่าไค-สแควร์ ของโมเดลความรู้มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ เมื่อควบคุมตัวแปรร่วม (Covariance) จากการ

สอบก่อนแล้ว กลุ่มทดลองที่ได้รับการพัฒนาพฤติกรรมการสอนมีความรู้เพิ่มมากขึ้น

ผลการทดสอบความแตกต่าง ค่าไค-สแควร์ ของโมเดลเจตคติพบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P\text{-value} = .054$) นั่นคือ เมื่อควบคุมตัวแปรร่วม (Covariance) จากการสอบก่อนแล้ว กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลองมีเจตคติไม่แตกต่างกัน หรืออีกนัยหนึ่งคือ การพัฒนาพฤติกรรมการสอนไม่ได้ทำให้เจตคติต่อการสอนแบบคอนสตรัคติวิซึ่มสูงขึ้น

ผลการทดสอบความแตกต่าง ค่าไค-สแควร์ ของโมเดลพฤติกรรมการสอน พบว่า มีนัยสำคัญของสถิติ นั่นคือ เมื่อควบคุมตัวแปรร่วม (Covariance) การสอนของกลุ่มทดลองหรือกลุ่มที่ได้รับการพัฒนาพฤติกรรมการสอนกับหลังการทดลอง พบว่า มีพฤติกรรมการสอนแบบคอนสตรัคติวิซึ่มถูกต้องมากกว่ากลุ่มควบคุม

คำหลัก: พฤติกรรมการสอนภาษาไทยของครูผู้สอน, ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม, โรงเรียนมารวิทย์

Abstract

The purpose of this research was to compare the teaching development of Thai language teachers who use teaching technique of constructivism theory in the case study of Maryvit School Chonburi. The researcher used Quasi Experimental Design, performed Pre & Post-test process through an experimental group and a control group and treatment by using constructivism theory and clinical supervision. The sample of this

experimental research was obtained by simple random sampling among teachers from Maryvit School Group, namely: 1) Fifteen teachers from Maryvit School Pattaya were the experimental group. 2) Fifteen teachers from Maryvit School Sattahip were the control group. There are four research instruments, which were 2 questionnaires for knowledge assessment, 1 questionnaire for attitude assessment, and 1 questionnaires for teaching behavior assessment. The reliability index was 0.64, 0.62, 0.86, and 0.90 respectively. The discriminant index is between 0.20-1.00. The difficulty index of the first set is between 0.23-0.63, and the second set is between 0.40-0.83. The result of alpha coefficient of the first delusive variable and the second one for every response was more than 0.05. The statistical devices consisted of percentage, average mean, standard deviation, Chi-square index, goodness of fit index, and adjusted goodness of fit index.

The research result was found as the followings:

1. The regression coefficient between predictor variable as the dummy variable of the experimental group and the post-testing variable was found that the regression coefficient index was 0.552, which had testing statistic (t-test) as 8.34 and there was the outstandingly statistical significance at 0.01 which could indicate that the average of development of teaching behavior result of the experimental group was higher than the control group.

2. t-test statistic index is $-.063$ without statistical significant difference. As a result, it can be concluded that knowledge, attitude and the development of teaching behavior didn't affect the knowledge, attitude, and behavior after teaching development. When considering, by dimension it was found that:

The result of the significant different test of Chi-Square index of the knowledge model implied statistically difference that when the covariance was controlled, experimental group who gain the development of teaching behavior, gain more knowledge.

The result of the significant different test of Chi-Square index of the attitude model was found that there is no statistical difference ($p\text{-value} = .054$). It means that when the covariance of pre-test was controlled, the experimental group and control group, after the experiment, have the attitude more or less the same, or it can be implied that the development of teaching behavior didn't make higher attitude of constructivism teaching.

The result of the significant difference test of Chi-Square index of the performing model was found that there was statistical significant difference. That means, when the covariance of pre-test and post-test was controlled, the experimental group who was developed after experiment, gain more performance than the group who wasn't developed.

Keywords: Behavior of teacher, constructivism theory, Maryvit School.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลักของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) พบว่า ต่ำกว่าร้อยละ 50 และมาตรฐานความสามารถของผู้เรียนในเรื่อง การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจรณญาณ และคิดสร้างสรรค์ ค่อนข้างต่ำ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559, หน้า 39) สภาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 จึงได้กำหนดแนวทางในการพัฒนา คือ พัฒนาเด็กวัยเรียนให้มีความรู้ทางวิชาการและสติปัญญาของอารมณที่เข้มแข็ง สามารถศึกษาหาความรู้และต่อยอดองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และการที่จะพัฒนาเด็กวัยเรียนได้นั้นก็ต้องพัฒนาครู โดยมีระบบ กระบวนการผลิต และการพัฒนาครูที่มีคุณภาพ และแนวทางการพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ คือ การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานผู้เรียน ครู ณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษานั้นคือ การพัฒนาครูผู้สอนให้มีความสามารถนำความรู้ไปใช้ในวิชาที่สอนได้อย่างมีคุณภาพ (แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559, หน้า 38) ดังนั้น จะเห็นได้ว่ากระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายและยุทธศาสตร์การขับเคลื่อน การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ด้านการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้มาก่อนหน้าแล้วและขณะนี้กำลังดำเนินการอยู่ นั่นคือ นโยบายปรับเปลี่ยนหลักสูตรการเรียนการสอน การวัด และประเมินผลทุกระดับครูทุกระดับต้องร่วมกันปรับวิธีเรียนและเปลี่ยนวิธีสอน เพื่อให้ (1) ผู้เรียนเห็นคุณค่าของความรู้คู่กับความดี (2) ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น แก้ปัญหาได้ รู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถแยกแยะความรู้ที่ดีมีประโยชน์ และปรับใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม (3) เน้นการสอนให้ผู้เรียนเรียนอย่างสนุกสนาน ไม่เบื่อ คิดสร้างสรรค์ คิดเชื่อมโยง และ

คิดวิเคราะห์ (4) ลดการเรียนรู้จากการบอกเล่าในห้องเรียนเป็นเพิ่มการเรียนรู้จากการสืบเสาะวิเคราะห์ปัญหา จากการทำโครงการ การดูงาน การฝึกงาน รวมทั้งลงมือการปฏิบัติจริง ในการสอนครูต้องใช้คำถามให้แสดงเหตุผลประกอบคำถามด้วยการเขียน การพูดหรือการนำเสนอผลงาน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 13-14) ซึ่งจากที่กล่าวมารูปแบบการสอนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดจะใกล้เคียงกับรูปแบบการสอนตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ซึ่งมีจุดเน้นคือ ให้นักเรียนรู้จักการแก้ปัญหา เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ รวมถึงการตั้งคำถามที่มุ่งไปสู่การวิเคราะห์ เป็นการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้นักเรียน และสร้างบรรยากาศที่สนุกสนาน ส่งผลให้นักเรียนรู้จักสร้างความรู้ด้วยตนเอง และอีกแนวทางหนึ่งที่ช่วยให้การศึกษาหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้น นั่นก็คือ การหารูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนในปัจจุบันซึ่งการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีรูปแบบการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ มุ่งเน้นการสอนอย่างธรรมชาติให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล เรียกว่าการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ซึ่งนักการศึกษาในประเทศไทยใช้คำว่า แนวคิดการสร้างสรรค์ความรู้ (ทิตนา แหมมณี, 2544, หน้า 4) การสร้างองค์ความรู้ (จิราภรณ์ ศิริทวี, หน้า 2541, หน้า 4; ไพฑูรย์ สุขศรีงาม, 2544, หน้า 111) รั้งสรรคณิยม (ไพจิตร สดวกการ, 2542, หน้า 69) การสร้างสรรค์ความรู้ (สุวิทย์ มูลคำ, 2545, หน้า 126)

คอนสตรัคติวิซึม (Constructivism) เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งมีแนวคิดหลักว่า บุคคลเรียนรู้โดยโครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่ ความสนใจและแรงจูงใจภายในเป็นพื้นฐานโดยความขัดแย้งทางปัญญา ซึ่งเกิดจากการที่บุคคลจะเผชิญกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหาหรือมีปฏิสัมพันธ์กับ

ผู้อื่นจะเป็นแรงจูงใจให้เกิดการไตร่ตรองนำไปสู่โครงสร้างใหม่ทางปัญญา ซึ่งได้รับการตรวจสอบทั้งโดยตนเองและผู้อื่นว่าสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่อยู่ในระบบของโครงสร้างนั้น และใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการสร้างโครงสร้างใหม่อื่น ๆ ต่อไป โดยความรู้ในระดับโครงสร้างเป็นสิ่งที่อยู่ในวิสัยที่นักเรียนสามารถสร้างขึ้นเองได้ ถ้านักเรียนได้รับโอกาสในการแสดงความสามารถนี้อย่างสม่ำเสมอ ในสภาพการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวย เนื่องจากนักเรียนมีพัฒนาการทางปัญญาอยู่ในขั้นที่คิดเป็นนามธรรม สามารถคิดรวบรวมหาเหตุผลในหลาย ๆ ด้าน เพื่อตั้งสมมติฐานที่เป็นไปได้ เพื่อแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพโดยผ่านทักษะกระบวนการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยอย่างรอบคอบ ทำให้เกิดพัฒนาการและสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ (จินตนา จันทร์ทอง, 2550, หน้า 4-5)

การเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่ม เป็นการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-Centered) ตามหลักทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง หรือคอนสตรัคติวิซึ่ม (Constructivism) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่มุ่งการจัดการกิจกรรมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมและปรับการเรียนรู้ สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ทั้งเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม โดยบทบาทของครูผู้สอนมีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกให้นักเรียนเกิดความสำเร็จในการเรียนรู้จากผู้เรียนเอง โดยการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ส่งผลให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในรูปแบบที่สร้างสรรค์ โดยผสมผสานวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลายที่มุ่งเน้นจุดประกายความคิด สร้างกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และพิจารณาประเมินค่าเพื่อสรุปความรู้ด้วยตนเองในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และทักษะกระบวนการที่นำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนเป็น

คนไทยยุคใหม่สมดังเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษาไทยใน ทศวรรษที่สองที่ยั่งยืนสืบไป (อุทิศ บำรุงชีพ, 2554, หน้า 1)

โรงเรียนมารีวิทยเป็นโรงเรียนเอกชน ตั้งอยู่ที่อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 เปิดให้บริการด้านการศึกษาตั้งแต่ระดับเตรียมอนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนจำนวน 3,055 คน ครูชาวไทยและครูชาวต่างชาติ 250 คน ในการบริหารงานด้านวิชาการทางโรงเรียนดำเนินการตามแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) คือ มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยพัฒนาครูให้มีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งจะส่งผลสู่เป้าหมายของทางโรงเรียน คือ การสอนที่มีคุณภาพ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ตามเป้าหมายเชิงปริมาณ คือ นักเรียนต้องมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนในกลุ่มสาระหลักเกินกว่าร้อยละ 50 อย่างไรก็ตามจากการประเมินผลการสอบแห่งชาติ (O-NET) ประจำปีการศึกษา 2553 และปีการศึกษา 2554 จากรายงานผลของสถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พบว่า ทางโรงเรียนมีผลการเรียนในกลุ่มวิชาหลัก โดยเฉพาะวิชาภาษาไทยมีนักเรียนได้ 0 คะแนน ทั้งระดับ ป.6 ม.3 และ ม.6 และคะแนนรวมก็ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ทางโรงเรียนตั้งไว้ จะเห็นได้ว่าปัญหานี้เป็นปัญหาสำคัญอย่างยิ่งที่ทางโรงเรียนมารีวิทยควรรีบดำเนินการแก้ไข ทั้งนี้ต้องอาศัยความร่วมมือจากครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้ที่ใกล้ชิดนักเรียนมากที่สุด

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะหาแนวทางปรับปรุงการเรียนการสอนของคณะครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของโรงเรียนมารีวิทย โดยพัฒนาครูให้ใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม และผู้วิจัยใช้กระบวนการนิเทศของโกลด์แฮมเมอร์ (Goldhammer, 1980) ติดตามพฤติกรรมการสอนของครู เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอนไปสู่

มาตรฐาน และสามารถนำไปปรับใช้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนาพฤติกรรมการสอนภาษาไทยของครูผู้สอนโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม กรณีศึกษาโรงเรียนมารีวิทยัพถยา จังหวัดชลบุรี ก่อน-หลังการทดลอง

ระเบียบวิธีการวิจัย (Research Methodology)

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาผลการพัฒนาพฤติกรรมการสอนภาษาไทยของครูผู้สอน โดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม กรณีศึกษาโรงเรียนมารีวิทยัพถยา ใช้รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Designs)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรเป็นครูผู้สอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-มัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนเครือมารีวิทยัพถยา ได้แก่ โรงเรียนมารีวิทยัพถยา และโรงเรียนมารีวิทยัพถยาสาธิต

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูผู้สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาปีที่ 1-มัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนเครือมารีวิทยัพถยา ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายจากโรงเรียนมารีวิทยัพถยา จำนวน 15 คน เป็นกลุ่มทดลอง และโรงเรียนมารีวิทยัพถยาสาธิต จำนวน 15 คน เป็นกลุ่มควบคุม

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบวัดความรู้จำนวน 2 ชุด แบบวัดเจตคติจำนวน 1 ชุด และแบบวัดพฤติกรรมการสอน จำนวน 1 ชุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าไค-สแควร์ ค่าดัชนีบอกความกลมกลืน และค่าดัชนีบอกความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษาแบบคลินิกตามแนวคิดของโกลด์แฮมเมอร์ (Goldhammer, 1980, pp. 34-44) และเทคนิคการสอนตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมตามแนวคิดของเพียเจต์ (Piaget, 1896-1980)

2. วางแผนการทดลองโดยใช้รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง ทำการทดสอบก่อน-หลัง การทดลอง โดยมีกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง

3. เชิญวิทยากรมาฝึกอบรมให้ความรู้คณะครูเกี่ยวกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการสอนภาษาไทยกับกลุ่มทดลอง

4. ดำเนินการนิเทศเพื่อพัฒนาครู โดยใช้การนิเทศแบบคลินิกมี 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การประชุมปรึกษาก่อนการสังเกตการสอน 2) การสังเกตการสอน 3) การวิเคราะห์ข้อมูลและการกำหนดวิธีการประชุม 4) การประชุมนิเทศ 5) การประชุมวิเคราะห์พฤติกรรมนิเทศ เพื่อให้ครูมีรูปแบบการสอนภาษาไทยตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมตามรูปแบบพฤติกรรมการสอนคือ

1. ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นกิจกรรมทบทวนความรู้เดิม ครูสำรวจความคิดของนักเรียนโดยใช้คำถามกระตุ้น และเสนอสถานการณ์ปัญหาที่สอดคล้องกับเนื้อหาและชีวิตประจำวัน

2. ช้่นสอน

2.1 ช้่นเผชิญสถานการณ์ที่เป็นปัญหา ครูให้นักเรียนทำการสำรวจคิดค้น และหาวิธีการแก้ปัญหาหลาย ๆ วิธี

2.2 ช้่นกิจกรรมไตร่ตรองระดับกลุ่มเป้าหมาย คือครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เสนอแนวทางแก้ปัญหาด้วยตนเองเป็นการรายบุคคล/รายกลุ่ม

2.3 ชั้นเสนอแนวทางแก้ปัญหา ครูต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวก/ส่งเสริมให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

3. ชั้นสรุป อภิปราย ข้อดี/ข้อจำกัดของการแก้ปัญหา ครูประเมินความคิดของนักเรียน

4. ชั้นฝึกทักษะและนำไปใช้ เสนอสถานการณ์หลากหลายจากแบบฝึกหัด/สลับสนุนให้นักเรียนเลือกใช้วิธีที่เหมาะสม

5. ชั้นประเมินผล ประเมินจากผลงาน/กิจกรรมปฏิบัติ และการใช้คำถามประเมินความคิดของนักเรียนโดยสรุป

โดยรูปแบบนี้ผู้วิจัยนำไปทดลองกับคณะครูกลุ่มสาระภาษาไทย โรงเรียนมารวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

การวิเคราะห์ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์สถิติพรรณนา ซึ่งได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่ง ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพบว่า มีค่าตั้งแต่ .05 ถึง .82 คู่ที่มีสหสัมพันธ์น้อยที่สุดได้แก่ ความรู้ 2 (ก่อนการทดลอง) กับ พฤติกรรมหลังการทดลอง และคู่ที่มีค่าสหสัมพันธ์มากที่สุด ได้แก่ คู่พฤติกรรม (หลังการทดลอง) และกลุ่ม (กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม) แต่เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างค่อนข้างน้อย (N=30) จึงทำให้คู่สหสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติมีเพียง 9 คู่เท่านั้น แม้ว่าค่าสหสัมพันธ์จะมีขนาดค่อนข้างใหญ่ก็ตามค่าสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่ง เป็นค่าสถิติที่แสดงลักษณะของตัวแปรที่ทำการศึกษา ซึ่งผลการวิเคราะห์ได้ชี้ให้เห็นว่า มีการแจกแจงอยู่ในเกณฑ์ปกติพอที่จะนำไปวิเคราะห์ค่าสถิติอื่น ๆ ได้

2. ผลการวิเคราะห์โมเดลการวัด (Measurement Model) พบว่า คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้วัดก่อนทดลองนั้น เครื่องมือที่มีคุณภาพ คือ เครื่องมือค่าความรู้อุดที่ 2 โดยดูจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบ คือ 1.00 ส่วนเครื่องมือที่มีคุณภาพน้อย คือ เครื่องมือชุดที่ 3 และ 4 โดยพิจารณาจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ความเชื่อมั่น และความคลาดเคลื่อนในการทดสอบหลังการทดลอง เครื่องมือที่มีคุณภาพมากที่สุด คือ เครื่องมือชุดที่ 4

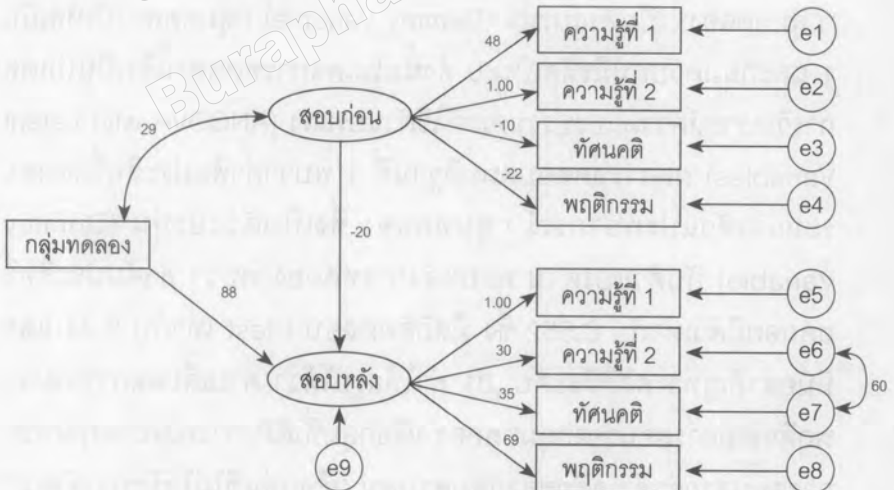
3. ผลการวิเคราะห์โมเดลการทดลอง

3.1 การประเมินโมเดลการทดลองในภาพรวม (Full Model)

Thai language Advisory Model Testing

Chi-square = 44.602 df = 26 p-value = .013

CFI = .802 NFI = .657 RMSEA = .157

แผนภูมิมิติ 1 โมเดลการทดลอง

จากแผนภูมิที่ 1 แสดงโมเดลการทดลองที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งเป็นโมเดลเปรียบเทียบผลการทดลองระหว่างกลุ่มทดลอง คือ กลุ่มที่ได้รับการพัฒนา กับกลุ่มควบคุมหรือกลุ่มที่ไม่ได้รับการพัฒนา และทั้งสองกลุ่มต่างก็ได้รับการสอบก่อน (Pre-test) และการสอบหลัง (Post-test) ทั้ง 2 กลุ่ม ผลการสอบก่อนวัดโดยใช้ตัวแปรแฝงหรือตัวแปรองค์ประกอบ (Composite Variable) ซึ่งมีดัชนี (Indicators) 4 ตัว คือ ผลการสอบก่อนความรู้ฉบับที่ 1 ผลการสอบก่อนความรู้ ฉบับที่ 2 ผลการวัดเจตคติก่อน และผลการวัดพฤติกรรมก่อน และผลการสอบหลังก็เป็นตัวแปรองค์ประกอบเช่นกัน และมีตัวแปรดัชนีคือ ผลการสอบหลังความรู้ฉบับที่ 1 ผลการสอบหลังความรู้ ฉบับที่ 2 ผลการวัดเจตคติหลังการทดลอง และผลการวัดพฤติกรรมหลังการทดลอง

โมเดลการทดลองข้างต้นเป็นแบบ สอบก่อน-หลัง และมีกลุ่มควบคุม (Pre-test and Post-test with Control Group) โดยมีตัวแปรกลุ่ม "กลุ่มทดลอง" เป็นตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) กลุ่มทดลองมีรหัสเป็น 1 และกลุ่มควบคุมมีรหัสเป็น 0 ดังนั้นโมเดลการทดลองนี้จึงเป็นโมเดลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมที่ใช้ตัวแปรแฝง (ANCOVA with Latent Variables) ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยระหว่างตัวแปรพยากรณ์ กลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) กับตัวแปรตาม สอบหลังการทดลอง พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมีค่าเท่ากับ 0.552 ซึ่ง มีสถิติทดสอบ t-test เท่ากับ 8.34 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทำให้สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยผลการพัฒนาพฤติกรรมการสอนของกลุ่มทดลอง หรือกลุ่มที่ได้รับการพัฒนาพฤติกรรม การสอนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม หรือกลุ่มที่ไม่ได้รับการพัฒนาพฤติกรรม การสอน เท่ากับ 0.552 คะแนน เมื่อควบคุมตัวแปรร่วมการสอบก่อนการทดลองให้คงที่แล้ว

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาครูผู้สอนภาษาไทยตาม ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม: กรณีศึกษาโรงเรียนนารีวิทยา สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการทดลองที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นโมเดลเปรียบเทียบผลการทดลองโดยออกแบบให้มีกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง มีการทดสอบก่อนการทดลอง (Pre-test) ทดสอบหลังการทดลอง (Post-test) กล่าวคือ กลุ่มควบคุมเป็นกลุ่มที่ไม่ได้รับการพัฒนาพฤติกรรมการสอนกับกลุ่มทดลองเป็นกลุ่มที่ได้รับการพัฒนาพฤติกรรมการสอน

การทดสอบก่อนการทดลอง ทดสอบตัวแปรแฝงหรือตัวแปรองค์ประกอบ (Composite Variable) ซึ่งมีดัชนีชี้วัด 4 ตัว คือ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม เจตคติต่อการสอนตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม และพฤติกรรมการสอนตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม การทดสอบหลังการทดลอง ทดสอบตัวแปรองค์ประกอบชุดเดิม

ผลการวิเคราะห์เพื่อประเมินโมเดลในภาพรวม พบว่า ค่าไค-สแควร์ มีค่า 44.602 ที่องศาอิสระ 26 มีค่าพีแวลู .013 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. สรุปผลการทดสอบสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ข้อ คือ (1) เมื่อควบคุมความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมที่มีมาก่อนแล้ว (Pre-test) ผลการพัฒนาพฤติกรรมการสอนของกลุ่มทดลอง จะสูงกว่ากลุ่มควบคุม และ (2) ความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมก่อนการทดลองมีผลต่อ ความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมหลังการทดลอง

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 “เมื่อควบคุมความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมที่มีมาก่อน (Pre-test) ผลการพัฒนาพฤติกรรมการสอน

ของกลุ่มทดลอง (กลุ่มที่ได้รับการพัฒนาพฤติกรรมการสอน) จะสูงกว่ากลุ่มควบคุม (กลุ่มที่ไม่ได้รับการพัฒนาพฤติกรรมการสอน)”

ผลการทดสอบ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยระหว่างตัวแปรพยากรณ์กลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) กับตัวแปรตาม พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมีค่าเท่ากับ 0.552 ซึ่งมีค่าสถิติทดสอบ t-test เท่ากับ 8.34 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สรุปได้ว่า เมื่อควบคุมตัวแปรร่วม การทดสอบการทดลองให้คงที่แล้ว ค่าเฉลี่ยผลการพัฒนาพฤติกรรมการสอนของกลุ่มทดลองสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุมเท่ากับ 0.552 คะแนน หรือสรุปได้ว่าการพัฒนาพฤติกรรมการสอนทำให้ความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการสอนของครูสูงขึ้น

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 “ความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการสอนก่อนการพัฒนาพฤติกรรมสอนมีผลต่อความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมหลังการพัฒนาพฤติกรรมสอน”

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ค่าสถิติทดสอบ t-test มีค่าเท่ากับ -.063 และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงระบุได้ว่า ความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมก่อนการพัฒนาพฤติกรรมสอนของครูไม่มีผลต่อความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการสอนของครูหลังการพัฒนาพฤติกรรมสอน

สรุปผลการพัฒนาพฤติกรรมการสอนด้านต่าง ๆ

ด้านความรู้ ผลการทดสอบค่าผลต่างไค-สแควร์ของโมเดล มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโมเดลที่มีการบังคับแตกต่างกันกับโมเดลที่ไม่มีการบังคับ และเมื่อพิจารณาจากผลต่างของดัชนีประเมินโมเดลก็มีค่าค่อนข้างสูง ก็จะสอดคล้องกัน จึงสามารถสรุปได้ว่า เมื่อควบคุมตัวแปรร่วม (Covariate) การสอบก่อนแล้ว กลุ่มทดลองหรือกลุ่มที่ได้รับการ

พัฒนาพฤติกรรมการสอน หลังการทดลองได้รับความรู้เพิ่มขึ้นมากกว่า
กลุ่มควบคุมหรือกลุ่มที่ไม่ได้รับการพัฒนาพฤติกรรมการสอน

ด้านเจตคติ ผลการทดสอบความแตกต่างค่าไค-สแควร์ของ
โมเดลที่มีการบังคับให้ค่าพารามิเตอร์ของตัวแปรสังเกตคือ เจตคติก่อน
การพัฒนาพฤติกรรมการสอน และหลังการพัฒนาพฤติกรรมการสอน
เท่ากันไม่แตกต่างกับโมเดลที่ไม่มีการบังคับ และเมื่อพิจารณาจากผลต่าง
ของดัชนีประเมินโมเดลก็มีค่าค่อนข้างต่ำ ก็จะสอดคล้องกันกับการ
ทดสอบผลต่างค่าไค-สแควร์ จึงสามารถสรุปได้ว่าเมื่อควบคุมตัวแปรร่วม
(Covariate) การสอบก่อนการทดลองแล้ว กลุ่มทดลองหรือกลุ่มที่ได้รับการ
พัฒนาพฤติกรรมการสอนและกลุ่มควบคุมหรือกลุ่มที่ไม่ได้รับการ
พัฒนาพฤติกรรมการสอนหลังการทดลองมีเจตคติต่อการพัฒนา
พฤติกรรมการสอนไม่แตกต่างกัน

ด้านการปฏิบัติ ผลการทดสอบค่าความต่าง ค่าไค-สแควร์ของ
โมเดลการปฏิบัติ พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโมเดลที่มี
การบังคับแตกต่างกับโมเดลที่ไม่มีการบังคับ และเมื่อพิจารณาจาก
ผลต่างของดัชนีประเมินโมเดลก็มีค่าค่อนข้างสูงก็จะสอดคล้องกัน
จึงสามารถสรุปได้ว่า เมื่อควบคุมตัวแปรร่วม (Covariate) การสอบก่อน
การทดลองแล้ว กลุ่มทดลองหรือกลุ่มที่ได้รับการนิเทศหลังการทดลอง
ได้รับการปฏิบัติเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มควบคุม หรือกลุ่มที่ไม่ได้รับการนิเทศ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบของการทดลอง
ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จากดัชนี หรือตัวแปรทั้ง 4 ชุด

โดยแยกเป็นแบบวัดความรู้ 2 ชุด ชุดที่ 1 คือ แบบวัดความรู้เกี่ยวกับการสอนภาษาไทยตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ชุดที่ 2 คือ แบบวัดความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ชุดที่ 3 คือ แบบวัดเจตคติต่อการสอนตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม และชุดที่ 4 คือ แบบวัดพฤติกรรมการสอนตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมในการทดลองในเรื่องของความรู้ (Knowledge) พบว่า กลุ่มทดลองที่มีการให้สิ่งที่ทดลอง (Trement) คือ มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอนตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมและนิเทศแบบคลินิก ส่งผลให้ครูมีความรู้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า เพื่อควบคุมความรู้ที่มีก่อนแล้ว (Pretest) ผลการพัฒนาพฤติกรรมการสอนของกลุ่มทดลองจะสูงกว่ากลุ่มควบคุม เพราะครูได้รับการพัฒนาความรู้ จากวิทยากรที่มาอบรมให้ความรู้ เรื่อง การสอนโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ซึ่งตรงกับแนวคิดของแฮร์บาร์ต ที่กล่าวว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นจากการที่บุคคลได้รับประสบการณ์ ผ่านทางประสาทสัมผัสทั้ง 5 และสั่งสมประสบการณ์หรือความรู้เหล่านี้ไว้ การเรียนรู้นี้จะขยายขอบเขตออกไปเรื่อย ๆ เพื่อบุคคลได้รับประสบการณ์หรือความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น (อ้างถึงใน ทิศนา แชมมณี, 2553, หน้า 49) ส่วนเรื่องเจตคติ (Attitude) พบว่า ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเมื่อควบคุมตัวแปรร่วมแล้ว พบว่า ไม่แตกต่างกัน นั่นคือการนิเทศไม่ได้ทำให้เจตคติต่อการสอนโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมสูงขึ้น อาจเป็นเพราะว่าการนิเทศนั้นใช้ระยะเวลาสั้นคือ คนละ 3 รอบ และช่วงเวลาของการทำการทดลองใช้ระยะเวลาเพียง 1 เดือนเท่านั้น การปรับเปลี่ยนเจตคติของคนต้องใช้ระยะเวลานาน ดังคำกล่าวของเชอริฟ และเชอริฟ (Sherif & Sherif, 1956 อ้างถึงใน นัญญา ผลิตวานนท์, 2545) ได้ให้ความหมายว่า เจตคติเป็นสิ่งที่คงทนพอสมควรแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงได้ก็จริง แต่บางอย่างที่ได้เรียนรู้จน

กลายเป็นบุคลิกภาพที่มั่นคงแล้วก็ยากที่จะเปลี่ยนได้ และสอดคล้องกับ
ไพศาล หวังพานิช (2530, หน้า 147) ที่กล่าวว่า เจตคติของบุคคลจะมี
ลักษณะคงที่หรือคงเส้นคงวา อยู่ช่วงเวลาหนึ่ง มิได้ผันแปรตลอดเวลา
และบุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (อ้างถึงใน นัญญา ผลิตวานนท์, 2545,
หน้า 20) กล่าวว่า การวัดเจตคติเป็นเรื่องที่ละเอียดซับซ้อน ต้องอาศัยการ
ตอบสนองออกมาเป็นถ้อยคำ ภาษา หรือพฤติกรรมของเจตคติเป็นกิริยา
ท่าทางรวม ๆ ของบุคคลที่เกิดจากความพร้อมหรือความโน้มเอียงของ
จิตใจ ซึ่งแสดงออกต่างสิ่งเร้าหนึ่ง ๆ ฉะนั้น การวัดเจตคติจึงต้องพิจารณา
จากกิริยาท่าทาง หรือการตอบสนองต่อสิ่งเร้าในหลาย ๆ ด้าน หลาย
ประการรวมกัน

ส่วนเรื่องพฤติกรรมการสอนซึ่งเป็นเรื่องของการปฏิบัติ
(Practice) จากการศึกษาพบว่ เมื่อควบคุมตัวแปรร่วม (Covariate)
แล้ว กลุ่มทดลองที่ได้รับการนิเทศหลังการทดลองมีการปฏิบัติถูกต้อง
เพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มควบคุมเป็นเพราะว่า ผู้วิจัยฝึกอบรมให้ความรู้กับครู
โดยการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม และ
นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการนิเทศแบบคลินิก ซึ่งโคแกน (Cogan,
1973, p.9) ได้กล่าวว่า การนิเทศแบบคลินิกจะเน้นถึงการปรับปรุง
พฤติกรรมการสอนของครูในห้องเรียน ซึ่งเป็นกระบวนการสำหรับการ
สังเกตการสอนภายในห้องเรียน และในระหว่างการนิเทศผู้วิจัยก็มีการ
ประชุมหรือสร้างความพึงพอใจให้กับครูเป็นการนิเทศแบบกัลยาณมิตร
ซึ่งตรงกับแนวคิดของ แอคคีสัน และแกลล์ (Acheson and Gall, 1980,
p.8) ได้ให้คำนิยามของการนิเทศแบบคลินิกไว้ว่า “เราปรารถนาที่จะ
ส่งเสริมทางเลือกแบบใหม่ของการนิเทศการสอน ซึ่งให้ออกาสต่อผู้นิเทศ
และครูได้ประชุมปรึกษาหารือกัน โดยตรงมากกว่าการนิเทศที่เกิดขึ้นหรือ
กระทำโดยตรงจากผู้นิเทศที่ปราศจากการประชุมหรือปรึกษาหารือกันกับครู

ซึ่งสอดคล้องกับ โรบินสัน (Robinson, 2000) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการนิเทศแบบคลินิกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า ครูมีความพึงพอใจการนิเทศภายในแบบคลินิกที่ใช้การนิเทศแบบกัลยาณมิตรในการดูแล และกระตุ้นให้ครูปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรีย์มาศ สุขกสิ (2549) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ขั้นตอนการช่วยเหลือแก่ครูโดยตรงในการดำเนินงานประกอบด้วย 1) การวางแผนในการให้ความช่วยเหลือ 2) เข้าไปมีส่วนร่วมกับครูเพื่อช่วยเหลือ 3) สรุปผลการช่วยเหลือ และวางแผนที่จะประชุมตรวจสอบความช่วยเหลือร่วมกับครู 4) การประชุมวิเคราะห์ผลการช่วยเหลือร่วมกับครู 5) ประชุมสรุปและวิเคราะห์กระบวนการช่วยเหลือทุกขั้นตอน เพื่อวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย ของกระบวนการ ผลการค้นพบการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรงตามลำดับขั้นตอนดังกล่าวนั้น สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2547 ก, หน้า 180) ได้กำหนดหลักการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่า เป็นการปฏิบัติงานตามวิถีทางประชาธิปไตย เคารพความแตกต่างระหว่างบุคคลให้เกิดประโยชน์และกัน เปิดใจกว้างยอมรับผลการประเมินตนเอง ยอมรับในเหตุผลและปฏิบัติตามข้อตกลงตลอดจนให้ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติ การสอน เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย ยิ่งกล่าวถึงนโยบายและยุทธศาสตร์ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศึกษานิเทศยุคใหม่ รวมทั้งครูนิเทศให้เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องและเฉพาะวิชา เพื่อเป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำและพัฒนาครูในการปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษา

จะเห็นได้ว่า ในการทำวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการทดลองผ่านกระบวนการทั้งความรู้ (Knowledge) เจตคติ (Attitude) และการปฏิบัติ (Practice) เป็นการวัดที่ครอบคลุมและสะท้อนให้เห็นว่าการให้สิ่งที่ทดลอง ซึ่งเป็น

การสอนโดยใช้ภาษาไทยโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม จะส่งผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมการสอนภาษาไทยของครูผู้สอนมากขึ้น

2. ผลสรุปการทดลองตามสมมติฐานในครั้งนี้ทดสอบก่อนทดลอง (Pretest) ผลการพัฒนาพฤติกรรมการสอนของกลุ่มทดลอง จะสูงกว่าในกลุ่มควบคุม กลุ่มที่ไม่ได้รับการพัฒนาพฤติกรรมการสอน ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 พบว่า สัมประสิทธิ์ถดถอยระหว่างตัวแปรพยากรณ์กลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) กับตัวแปรตามหลังการทดลอง พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมีค่าเท่ากับ 0.552 มีสถิติทดสอบ t-test เท่ากับ 8.34 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งทำให้สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยผลการพัฒนาพฤติกรรมการสอนของกลุ่มทดลองสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม หรือกลุ่มที่ไม่ได้รับการพัฒนาพฤติกรรมการสอนเท่ากับ .0552 คะแนน สรุปว่า การพัฒนาพฤติกรรมการสอนทำให้ผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น อันเป็นผลเนื่องมาจากกระบวนการให้ความรู้โดยการเชิญวิทยากรให้ความรู้ เรื่อง การสอนภาษาไทยโดยการใช้ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มและการนิเทศแบบคลินิก คณะครูที่ได้รับความรู้ได้ร่วมกันแบ่งปันประสบการณ์ระหว่างการอบรม ประกอบกับผู้วิจัยใช้เทคนิคทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Theory of Cooperative or Collaborative Learning) ซึ่งเป็นการเรียนรู้แบบกลุ่มย่อย สมาชิกในกลุ่มจะช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมาย เป็นการเรียนแบบพึ่งพาอาศัยกัน ปรึกษากัน โดยสอดแทรกทักษะทางสังคม การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การทำงานกลุ่ม ทักษะการสื่อสาร ทักษะการแก้ปัญหาการขัดแย้ง การเคารพ การยอมรับ และไว้วางใจกัน ทั้งหมดจะช่วยเหลือกันเพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม ซึ่งผู้เผยแพร่แนวคิดนี้คือ สลาวิน (Slavin) จอห์นสันและจอห์นสัน ซึ่งกล่าวว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนนั้นคือความรู้สึกรักของผู้เรียนต่อตนเอง มีผลต่อการเรียนรู้มาก

(Johnson & Johnson, 1994, pp. 31-32) จึงอภิปรายได้ว่าการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม และการใช้กระบวนการนิเทศแบบคลินิก ส่งผลให้ครูมีความรู้มากขึ้น เมื่อวิเคราะห์จากโปรแกรมทดสอบแล้วเป็นการควบคุมตัวแปร การทดสอบให้คงที่ แล้วการทดสอบในข้อนี้จึงเป็นไปตามสมมติฐานทางการวิจัยที่ตั้งไว้

3. ผลสรุปการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 คือ ความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการสอนก่อนการพัฒนาพฤติกรรมการสอนมีผลต่อความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการสอนไม่มีผลต่อความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการสอนหลังการพัฒนาพฤติกรรมการสอน แต่เมื่อพิจารณาผลการพัฒนาเป็นรายด้านระหว่างด้านต่าง ๆ พบว่า ความรู้ หลังการทดลองหรือกลุ่มที่ได้รับการพัฒนาได้รับความรู้เพิ่มขึ้นมากกว่าความรู้จากวิทยากรในเรื่องของการสอนโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ซึ่งเป็นที่เน้นให้เกิดโครงสร้างทางปัญญา ดังคำกล่าวของคอนเฟรย์ (Confrey, 1991) กล่าวว่า โครงสร้างทางปัญญาคือสิ่งที่บุคคลสร้างงานจากความพยายามในการกระทำเพื่อแก้ปัญหา และได้รับการพิสูจน์ว่าสามารถนำไปใช้ซ้ำในสถานการณ์ใหม่อย่างได้ผล บุคคลจึงทำการพัฒนาปรับปรุงให้เป็นตัวแทน (Representation) หรือเครื่องมือ (Tool) นำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ต่อไป และนอกจากนี้ ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมยังเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยการกระทำของตนเอง (Theory of Active Knowing) ซึ่งมีแนวคิดหลักว่า บุคคลเรียนรู้โดยการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมด้วยวิธีการที่ต่าง ๆ กัน โดยอาศัยประสบการณ์เดิมอาศัยโครงสร้างของปัญญาที่มีอยู่ และแรงจูงใจภายในเป็นพื้นฐานมากกว่า โดยอาศัยแต่เพียงการรับข้อมูลจากสิ่งแวดล้อมหรือรับการสอนจากภายนอกเท่านั้น (Driver & Bell, 1986; Kamii, 1990; Noddings, 1990; Glaserfeld, 1991; Henderson, 1992) นั่นคือ การได้เรียนรู้ได้พัฒนาตนเอง โดยได้รับรูปแบบจากทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม

ด้านเจตคติ พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = .054$) นั่นคือ เมื่อควบคุมตัวแปรร่วม (Covariate) ก่อนการสอบแล้ว กลุ่มทดลองหรือกลุ่มที่ได้รับการพัฒนาและกลุ่มควบคุมหรือกลุ่มที่ไม่ได้รับการพัฒนาหลังการทดลองมีเจตคติการพัฒนาสูงขึ้น นั่นเป็นเพราะเจตคติเป็นเรื่องที่เปลี่ยนแปลงยากดังคำกล่าวของ เซอร์ริฟ และเซอร์ริฟ (Sherif & Sherif, 1956 อ้างถึงใน นัญญา ผลิตวานนท์, 2545) ที่ให้ความหมายว่า เจตคติเป็นเรื่องที่คงทนพอสมควรแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงได้ก็จริง แต่บางอย่างที่ได้เรียนรู้จนกลายเป็นบุคลิกภาพที่มั่นคงแล้วก็ยากที่จะเปลี่ยนได้ ดังบุญธรรม กิจปรีดาภิรัชต์, 2531 อ้างถึงใน นัญญา ผลิตวานนท์, 2545 ที่กล่าวว่า การจัดเจตคติโดยทั่วไปกำหนดให้เจตคติมีทิศทาง (Direction) เป็นเส้นตรงและต่อเนื่องกันในลักษณะเป็นซ้าย-ขวา หรือ บวก-ลบ กล่าวคือ จะมีทิศทางที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และลงความเห็นด้วยลงเรื่อย ๆ จนถึงความรู้สึกละเลย ๆ และลดลงต่อไปเป็นไม่เห็นด้วยขึ้นเรื่อย ๆ จนไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ลักษณะการเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยนี้ถือว่าเป็นเส้นตรงเดียวกันและต่อเนื่องกัน และไพศาล หวังพานิช (2530, หน้า 147) กล่าวว่า ต้องยอมรับว่าเจตคติของบุคคลจะมีลักษณะคงที่หรือคงเส้นคงวาอยู่ช่วงระยะเวลาหนึ่งมิได้ผันแปรตลอดเวลา ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการจะเปลี่ยนแปลงเจตคติต้องใช้ระยะเวลาในการวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาเพียง 1 เดือน จึงอาจทำให้ผลออกมาไม่แตกต่าง

ด้านการปฏิบัติ พบว่า เมื่อควบคุมตัวแปรร่วม (Covariate) ก่อนสอบแล้วกลุ่มทดลองบางกลุ่มที่ได้รับการพัฒนาหลังการทดลองได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้นกว่ากลุ่มควบคุม หรือกลุ่มที่ไม่ได้รับการพัฒนา นั่นเป็นเพราะในการนิเทศผู้วิจัยใช้กระบวนการทดลองแบบคลินิก ซึ่งมีลำดับขั้น 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ (1) การประชุมกับครูก่อนเข้าสังเกตการสอน ขั้นตอนที่ (2) การเข้าไปสังเกตการสอนในห้องเรียน ขั้นตอนที่ (3) การ

วิเคราะห์ผลและตีความจากการสังเกตการสอน ชั้นตอนที่ (4) การประชุม หลังการนิเทศ และชั้นตอนที่ (5) การวิจารณ์กระบวนการทั้ง 4 ชั้นตอน ผู้วิจัยใช้หลักการนิเทศแบบคลินิกเป็นการนิเทศแบบใกล้ชิดครู เป็นการปรับปรุงพฤติกรรม ดังนั้นครูจึงปฏิบัติได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัย ต้องการให้เป็นไปตามสมมติฐานและสอดคล้องกับความคิดเห็นของ โกลด์แฮมเมอร์ แอนเดอร์สัน และคราจิวิสกี้ (Goldhammer, Anderson & Krajewski, 1981, pp. 26-27) ดังนั้น การนิเทศแบบคลินิกเป็นเทคโนโลยี สำหรับการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน เป็นการดำเนินงานที่มีการ วางแผนและจัดให้มีขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเสริมสร้างประสบการณ์ กระบวนการเรียนการสอนให้พัฒนาเจริญงอกงามของทั้งครู นักเรียน และโรงเรียน รูปแบบการนิเทศแบบคลินิกเป็นการดำเนินการช่วยเหลือ พัฒนาความสามารถทักษะความรู้ที่ได้รับจากการอบรม นอกจากนี้ผู้วิจัย ยังใช้ระบบการชี้แนะ (Coaching) ในช่วงการประชุมและวิจารณ์หลังการ สอนจะทำให้เกิดการพัฒนาที่คงทนและได้ผล ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าว ของกอลเทิลแมน (Gottelman, 2000) ได้กล่าวว่า ในบรรดาวิธีการทั่ว ๆ ไปที่ใช้ในการพัฒนาบุคลากรตั้งแต่ให้ความรู้ทฤษฎี (Theory) สาธิต (Demonstration) ให้ตัวอย่าง (Modeling & Guided Practice) ให้ข้อมูล ป้อนกลับ (Feedback) และชี้แนะ (Coaching) นั้น วิธีการชี้แนะจะทำให้ ความรู้ที่ได้รับไปคงทนและพัฒนาดีกว่าวิธีอื่น ผลจากการสำรวจของ กอทเทิลแมน (Gottelman, 2000, อ้างถึงใน สภายุธีระวงษ์ตระกูล, 2553) ที่พบว่า วิธีที่มีประสิทธิภาพและช่วยให้ครูได้พัฒนาการสอนได้ อย่างยั่งยืน คือการชี้แนะ เพราะวิธีนี้สามารถทำให้ครูเกิดความรู้ ทักษะ และนำไปใช้ให้เกิดผลการปฏิบัติ ได้ถึงร้อยละ 90 สอดคล้องกับวิจัยของ สุรีย์มาศ สุขกลี (2549) ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผลวิจัยพบว่า ครูต้องการความช่วยเหลือ ซึ่งประกอบด้วย

(1) การวางแผนในการให้ความช่วยเหลือ (2) การเข้าไปมีส่วนร่วมกับครูเพื่อช่วยเหลือ (3) สรุปผลการช่วยเหลือ และวางแผนประชุมตรวจสอบความช่วยเหลือ (4) การประชุมวิเคราะห์ผลการช่วยเหลือครู (5) ประชุมสรุปและวิเคราะห์กระบวนการช่วยเหลือเพื่อวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อย และโรบินสัน (Robinson, 2000) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการนิเทศแบบคลินิกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความพึงพอใจในการนิเทศภายในแบบคลินิกที่ใช้การนิเทศแบบกัลยาณมิตรในการดูแลและกระตุ้นให้ครูปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเพื่อการพัฒนาพฤติกรรมการสอนภาษาไทยของครูผู้สอนโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม: กรณีศึกษาโรงเรียนมารีวิทย มีดังนี้

1. ผลการศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมการสอนภาษาไทยของครูผู้สอน โดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม: กรณีศึกษาโรงเรียนมารีวิทย โดยใช้รูปแบบของการวิจัยเชิงกึ่งทดลองทำการสอบก่อนและหลังการทดลองสำหรับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแล้ว พบว่า กลุ่มที่ได้รับการนิเทศแบบคลินิก มีการพัฒนาการสอนสูงขึ้นกว่ากลุ่มควบคุม ดังนั้น จึงสามารถใช้เป็นแนวทางต่อผู้บริหารสถานศึกษาอื่น ๆ หรือผู้ที่สนใจ นำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาครูผู้สอนเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการสอนภาษาไทย

2. ในการทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาครูในกรณีศึกษาเกี่ยวกับเจตคติ ควรใช้ระยะเวลาในการทดลองให้มากกว่านี้ เพราะการพัฒนาเจตคติเป็นเรื่องที่ต้องใช้ระยะเวลา

บรรณานุกรม

- จินตนา จันทร์ทอง. (2550). ผลการใช้วิธีสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการศึกษาและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- จิราภรณ์ ศิริทวิ. (2541). เทคนิคการจัดกิจกรรมให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ (Constructivism). เอกสารประกอบการบรรยาย. (อัดสำเนา).
- ทิตนา แฉมมณี. (2553). ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 12). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แฉมมณี และคณะ. (2545). กระบวนการเรียนรู้ Learning Process. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- นัญญา ผลิตวานนท์. (2545). เจตคติต่อคอมพิวเตอร์ของนิสิตชั้นปีที่ 2 (รุ่นปีการศึกษา 2545). ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพจิตร สดวกการ. (2539). ผลการสอนคณิตศาสตร์ตามแนวคิดของทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และความสามารถในการถ่ายโยงการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สุขศรีงาม. (2537). การเรียนรู้ตามทฤษฎีกลุ่มสร้างสรรค์ความรู้ (Constructivism) กับการสอนวิทยาศาสตร์. วารสารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 12(2), 111-117.

- สฎายุ วีระวณิชตระกูล. (2553). *การบริหารงานบุคคลทางการศึกษา*.
ชลบุรี: เกิดกวีตริเอชั่น.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2545). 21 *วิธีการจัดการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา
กระบวนการคิด*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ภาคพัฒนา.
- สุริย์มาศ สุขกสิ. (2549). *รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้น
พื้นฐาน*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรื. (2554). *แผนการพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)*. กรุงเทพฯ:
สำนักนายกรัฐมนตรื.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2555). *แผนพัฒนาการศึกษาของ
กระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)*. กรุงเทพฯ:
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- อุทิศ บำรุงชีพ. (2554). *การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎี
คอนสตรัคติวิซิม กลุ่มสาระภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. เอกสารประกอบการฝึก
อบรมเชิงปฏิบัติการ*. (ม.ป.ท.)
- Achoneson, K. A. & Gall, M. D. (1980). *Techniques in the Clinical
Supervision of Teachers. Preservice and Inservice
Applications*. New York: Longman Inc.
- Goldhammer, R., Anderson, R. H. & Krajewski, R. J. (1980).
*Clinical Supervision: Special Methods for the Supervision
of Teachers* (2nd ed.). New York: Halt, Rinehart and
Winston.